

Zoeken naar de juiste, in 1780 gebruikte kleuren

Ronde Maaskamer Patriciërshuis terug in Lodewijk XVI-stijl

V.L.N.R.: HANS VAN HERWIJNEN, PETER ZWAANENBURG EN LAURENS GOOSHOUWER IN DE GERESTAUREERDE RONDE MAASKAMER IN MUSEUM HET DORDTS PATRICIËRSHUIS. RINIE BOON

De Maaskamer van het Dordts Patriciërshuis is volgens hoofdconservator Johan de Haan van Paleis 't Loo een van de allermooiste 18de-eeuwse ronde kamers van Nederland. Sinds deze week is hij gerestaureerd in Lodewijk XVI-stijl. Om de origineel gebruikte kleuren te vinden, is niets aan het toeval overgelaten.

ANDRÉ OERLEMANS

Hoe zag een ronde stijlkamer er anno 1780 in Dordrecht uit? Niemand die het precies weet. De oudste bestaande foto is een zwart-witbeeld uit 1905, dus daarop is het niet te zien. Daarom was de restauratie van de Maaskamer van het Dordts Patriciërshuis een enorme puzzel. Twee jaar lang zocht het museum aan de Wolwevershaven met allerlei specialisten naar de juiste kleuren van de muren, decoraties, stoelen, gordijnen, medaillons en zelfs van de parelkettingen.

De ronde kamer werd gebouwd in opdracht van gemeentesecretaris mr. Pompejus Hoeufft. Daarna hebben de opeenvolgende bewoners er vele wijzigingen in aangebracht. Toen Laurens Gooshouwer het rijksmonument 21 jaar geleden kocht en er met zijn gezin ging wonen, wist hij één ding zeker. „Dat zeeegroene hoogpolige tapijt was niet origineel. We wilden de Maaskamer in de originele staat uit het jaar 1780 laten herstellen. Daarom hebben we destijds een kleurenonderzoek laten doen. Toen werden de muren lavendelgrijs en de gordijnen amethistrood'', vertelt hij.

Museum

Toen Gooshouwer verhuisde en van zijn huis een museum maakte en Johan de Haan toetrad tot het bestuur, wist De Haan al snel te vertellen dat die kleuren niet de originele waren. Toen de coronacrisis uitbrak en de oude gordijnen dringend vervangen moesten worden, ontstond het idee om de kamer in de originele stijl te restaureren. „We hadden net de kelder verbouwd en dachten: nu gaan we doorpakken'', zegt bestuurslid Peter Zwaanenburg.

Het museum benaderde de gerenommeerde restauratieschilder Frans Schuurmans. Hij leidde een groep vrijwilligers op en legde contact met decoratrice Anne Fila. De zoektocht naar de origineel gebruikte kleuren begon met het laagje voor laagje verwijderen van oude verflagen op een vierkante centimeter. „Toen zagen we al dat de kleur lavendelgrijs daar niet in voorkwam. De gebruikte kleuren waren allemaal lichte tinten van wit, crème en grijs. Uiteindelijk bleek de grijze kleur de oorspronkelijke uit 1780. Dat sluit aan bij andere interieurs uit die tijd. Die hebben we gebruikt'', zegt Zwaanenburg.

Afgekeurd

De accenten op de muren waren van goud. Na het uitproberen van verschillende tinten, zelfs met geel plakband, werd een keuze gemaakt. Voor de acht medaillons werden vijf proeven met verschillende kleuren gedaan. Zwaanenburger: „Daarvan werden sommige al binnen dertig seconden door Johan afgekeurd. Zo was het niet, zei hij dan." Uiteindelijk werd een grijs tint gekozen in de stijl van Wedgwood, dat in dezelfde periode begon met het versieren van zijn aardewerk. Het plafond bleek een makkie: dat was altijd gewoon wit geweest. De stoelen, de stoffering en de gordijnen waren dat echter niet. De stoelen moesten volgens de Lodewijk XVI-stijl met paardenhaar bekleed worden. De gordijnen moesten een Moiré-golfpatroon krijgen. De groenblauwe kleur bleek bij die periode te passen.

„Echt vergelijken met Franse interieurs uit die periode konden we niet, want die waren veel uitbundiger gekleurd. In Nederland waren deze kamers wat soberder ontworpen", zegt Gooshouwer. „De leverancier van de gordijnen was dezelfde als die van Paleis 't Loo in Apeldoorn. Daar hadden ze bij de restauratie stof nodig voor tientallen kamers, dus moesten wij even wachten."

De gerestaureerde ronde kamer is het pronkstuk van het museum. Het uitzicht op de rivier maakt hem extra bijzonder. „Er zijn meer ronde kamers uit de achttiende eeuw, maar er bestaat geen andere die boven het water uitsteekt", zegt secretaris Hans van Herwijnen.
